

WAT WE DOEN

presenteert:

HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

Programmaboek

HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

Toen ik een paar jaar geleden *Hoe ik talent voor het leven kreeg las*, wilde ik er direct een theatervoorstelling van maken. Het bijzondere en indringende boek van Rodaan Al Galidi houdt onze samenleving een spiegel voor. Maar het is meer dan een blik op onszelf. Het is vooral ook een universeel verhaal over hoe mensen hun lot willen sturen.

Toen ik het boek uit had, wist ik dat ik het verhaal van Rodaan niet 'alleen' wilde vertellen. Het verhaal is een ontmoeting met een onbekende wereld en ik vond dat de voorstelling die we gingen maken dat ook moest zijn. Voor mij is het azc namelijk een wereld in een wereld waar ik eigenlijk maar weinig van weet en die zich grotendeels buiten mijn gezichtsveld afspeelt, als een niemandsland. Dus zijn we op zoek gegaan naar mensen die de wereld van azc's van binnenuit hebben ervaren. Die daadwerkelijk tijd hebben doorgebracht op de grens van ons land.

In zes steden hebben we selectieavonden georganiseerd en met 175 van de 300 nieuwe Nederlanders die zich hadden aangemeld hebben we uiteindelijk de voorstelling gemaakt, zowel voor als achter de schermen. Ik wilde

dat de voorstelling voor het publiek een ontmoeting met die wereld zou zijn, maar in de voorbereiding is het net zo goed een ontmoeting voor onszelf geworden.

We hebben indrukwekkende verhalen gehoord en gedeeld, er waren mooie gesprekken, maar ook misverstanden en het nodige onbegrip. Het hoort allemaal bij een kennismaking en dat alles heeft de voorstelling en het team gevormd en samengebracht op een manier die ik - toen ik het boek voor het eerst las - niet had kunnen voorzien. En het verhaal gaat verder. Hier, vandaag, met u. En daar kijken we naar uit.

Hartelijk,

Floris van Delft

Schrijver, regisseur en artistiek leider
van WAT WE DOEN

‘Vanaf het moment dat ik het AZC binnenging, zag ik gezichten met een uitdrukking die ik niet eerder had gezien. (...) Iets wat niet leek op zwaar verdriet, niet op een dodelijke ziekte of op afschuwelijke angst. Iets wat nergens op lijkt. Pas na jaren begreep ik wat het was: het wachten.’

Uit het boek *Hoe ik talent voor het leven kreeg* van Rodaan Al Galidi

HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

In 2016 verscheen het veelgeprezen boek *Hoe ik talent voor het leven kreeg* van Rodaan Al Galidi. Het boek geeft een indringend én humoristisch beeld van het leven en het eindeloze wachten in een azc, ons asielbeleid en daarmee van de Nederlandse samenleving. Acteurs, musici en tientallen statushouders brengen dit verhaal nu voor het eerst op het toneel en geven het publiek een unieke inkijk in de levens van mensen die in een azc wonen en werken en die soms hopeloos verstrikt raken in het systeem.

In de voorstelling volgen we Semmier Kariem, een jongeman die asiel aanvraagt en droomt van een nieuw leven in een nieuw land. Na een jaar reizen denkt hij eindelijk te zijn waar wij wilde. Het azc wordt voor hem echter een bijna magisch dorp van waaruit hij Nederland vanaf de zijlijn bestudeert. De voorstelling schetst een rauw en verrassend grappig beeld van ons asielbeleid en daarmee van de Nederlandse samenleving.

Theater, dans en live-muziek

De gezelschappen WAT WE DOEN, het Amsterdams Andalusisch Orkest, George & Eran Producties en ICK Amsterdam bundelen in *Hoe ik talent voor het leven kreeg* hun krachten en zetten het azc op het toneel neer als een dorp met eigen wetten en regels. Met tekst, muziek en een bewegingschoreografie van tientallen spelers met een vluchtverleden – die elk het verhaal van Semmier Kariem op hun manier aan den lijve hebben ondervonden – vertellen zij dit bijzondere verhaal van Rodaan Al Galidi in het theater.

MEET THE CAST

GEORGE ELIAS TOBAL

Semmier - asielzoeker

Acteur, schrijver, regisseur en theatermaker George Elias Tobal studeerde in 2012 af aan de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunst Academie. Als 18-jarige begon hij bij theatergroep DOX waar hij drie jaar speelde, het begin van een indrukwekkende lijst van producties en prijzen die hij won. Hij schreef en speelde samen met Eran Ben-Michaël diverse voorstellingen en was te zien was in diverse films en tv-series zoals *Noordzuid*, *Cop vs Killer* en *Project Orpheus* te zien. In de serie *Papadag* was hij één van de hoofdrolspelers. Hij won een Gouden Kalf voor zijn hoofdrol in de film *Jungle*.

ERAN BEN-MICHAËL

Jeroen - IND, Daniel - IND, Mark - COA, dominee

Eran Ben-Michaël studeerde in 2004 af aan de toneelschool in Amsterdam. Hij was acteur, regisseur en theatermaker bij gezelschappen als Het Nationale Toneel, de Theatercompagnie en De Utrechtse Spelen. Samen met George Elias Tobal is hij artistiek leider van George & Eran Producties. Hij maakt, schrijft, speelt en regisseert voorstellingen als *George & Eran lossen Wereldvrede op*, *Lenny*, *Woestijnasmijntjes*, *Breaking Fake News*, *George & Eran worden racisten*, en *Jihad van Liefde*.

WIMIE WILHELM

Anneke - Sociale Dienst, Albertina - vrijwilliger, ambtenaar

Wimie Wilhelm acteert, regisseert en is cabaretière. Ze speelde bij het Noord Nederlands Toneel, Orkater en Het Nationale Toneel. Op televisie speelde zij onder meer in de populaire politiserie *Baantjer*. Als regisseuse werkt Wimie Wilhelm met onder anderen Eva Crutzen, Brigitte Kaandorp, Rayen Panday en Richard Groenendijk.

ADAM KISSEQUEL

Milton - asielzoeker

Adam Kissequel is acteur en politiek wetenschapper en komt oorspronkelijk uit Angola. Hij begon met acteren bij de vooropleiding van De Noorderlingen in Groningen en studeerde verder aan de Amsterdams Toneelschool. Hij speelde met het Noord Nederlands Toneel, het Amsterdams Andalusisch Orkest en in de jeugdvoorstelling *Scrooge*. Hij was daarnaast te zien in de films *Bloed kruipt*, *Het laatste verhoor* en in het met een Gouden Kalf bekroonde *Exit*.

WHITNEY SAWYER

Merel - Sociale dienst, Jelena - asielzoeker

Whitney Sawyer volgde haar opleiding aan de Muziektheateracademie van Codarts in Rotterdam en de Toneelschool in Arnhem. Ze speelde in meerdere producties van Toneelgroep Oostpool en Sonnevank. De productie *Princess* ontving in 2018 de Gouden Krekel voor beste jeugdvoorstelling. Ze speelde in de musical *All Stars, De Wereld volgens John* van Het Nationale Theater en in de muzikale jeugdvoorstelling *Zwijnenstal*. Op tv was zij te zien in *Op de dijk* en de serie *Het A-woord* van regisseur Remy van Heugten.

HET ENSEMBLE VAN HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

Met trots stellen we ons ensemble aan u voor. Een heel gemengde groep met 26 nationaliteiten en talloze talen. Misschien ziet of zag u tijdens de voorstelling niet al deze mensen op het podium. Dat klopt. We werken in zes steden met verschillende groepen, omdat we willen dat deze middag of avond ook een ontmoeting is tussen mensen. En dan helpt het als je in dezelfde stad woont. Zodat als u achteraf een leuk gesprek heeft met iemand, het makkelijk is om nog een keer af te spreken. Daarom zijn er lokale groepen naast een vaste groep die naar alle steden reist.

Het ensemble bestaat uit: Amjad Almatni, Ammar Ahmed, Amr Mohamed Elsheshawy, Bakri Haidar, Basak Lajic, Fadi Charabi, Farouk Asour Ebaiss, Grygorii Liëonovitsj Truba, Mehdi Daliryran, Mostafa Ezzi, Parsa Adibi, Savalaan Bahajb Ghodsi, Seweta Zirak, Zafer Alsadaka, Leila fereydooni, Saleh Er, Chin Liang, Heva Osman, Ahmed Charabi, Marwan Sunbul, Mohanad Abukhadra, Peter Goni, Ghalia Jando, Saleh Hassan Faris, Ayman Nadaf, Shiba Samavi, Islam Kamoun, Pravis Bavch, Amir Naal, Akram Alama, Amjad Ramli, Abdulrazzak Kadri, Fiaz Bocus, Ranim Kurtas, Omar Qaterge, Mazen Ibrahim, Mohammed Wawieh, Lauryn Gayle, Noura Shamo, Zaniar Mohammadi, Adel Nabelsi, Achref Adhathi, Alan Hasan, Omar Diab, Talal Nashawi, Eiad Kalash, Owais Mohamad, Osama Shakhshiro, Majdeddin Salilih, Fatima Khalili, Rami Ramou, Hevi Osso, Anas Barkat, Mohammad Almasalha, Mohamad Dabbagh, Mohammed Al Ersan, Abdulrahman Bianouni, Roya Azimi, Angel Asso, Khaled Hnoum, Abdo Sheikh, Faie Alhariri, Ibrahim Mostafa, John Conteh, Jwan Sheikh Mohamad, Lava Shiekh, Maher Hajjkaddour, Marinda Ligeon, Mohamad Ghraith Mslamani, Muhannad Albaidani, Reyila Yideaiti, Salam Khayat, Serah Meijboom, Sham Hassan, Wajia Rezaie, Hoessein Alkisaie, Mustafa Kalo, Abdulazim Alshikh Ali, Nedal Alhallak, Qudratullah Khan Mohammad, Hawas Jarou, Saher Hossini, Nader Zandi, Saer Dalila, Samer Alksab, Shams Eldeen, Convo Byakweli, Sheida Hedayati, Adnan Kafarani, Ali Reza Jolandi, Ahmad Alhallak, Mina Domic, Khaled Jamalo, Mohamad Abdulazeem, Ammar Aroub, Sarah Heidari, Jawad Dababsi, Huseen Al Shikh-khaled, Magan Tahir Yusuf, Oksana Fedorak, Monica Ntege, Mohamad Ahmad, Stirgo Mekari, Zindar Youssef, Waseem Naief, Wael Haydar, Lemlem Abraham Solomon, Kibrom Asmerom, M.N Osman, Rita Usenkova, Mohamad Karam Jaafa, Efrem Kiros, Mahmod Alsosi. En het houdt hier niet op. Er komen nog steeds mensen bij.

HET AMSTERDAMS ANDALUSISCH ORKEST

Het Amsterdams Andalusisch Orkest bestaat uit een groep jonge Amsterdamse muzikanten met Arabo Andalus-muzikanten uit Marokko aan hun zijde. Het orkest speelt de tarab, het rijke repertoire uit El Andalus, de chaabi andalusi, muzikale cross-overs en volksmuziek met invloeden uit het Arabo-Andalus-repertoire, en de mystieke sufi andalusi, muziek en vocale improvisatie die van meester op leerling in de zawiya's – de heilige graftombes – wordt overgedragen. Het Amsterdams Andalusisch Orkest zet zich ook in voor muzikale verdieping en cross-overs met andere genres en stijlen. Voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* heeft het orkest oude muziekstukken bewerkt en nieuwe muziek gecomponeerd.

SPEELLIJST 2020

- 13 - 15 feb** **Internationaal Theater Amsterdam**
Voorstelling & De Expeditie
- 26 feb** **Stadsschouwburg Groningen**
Voorstelling
- 28 - 29 feb, 1 mrt** **Theater Zuidplein, Rotterdam**
Voorstelling & De Expeditie
- 5 mrt** **Stadsschouwburg Utrecht**
De Expeditie
- 6 - 7 mrt** **Stadsschouwburg Utrecht**
Voorstelling & De Expeditie
- 11 mrt** **Chassé Theater, Breda**
Voorstelling
- 14 mrt** **De Lawei, Drachten**
Voorstelling
- 16 - 17 mrt** **Stadstheater, Arnhem**
De Expeditie
- 18 mrt** **Stadstheater, Arnhem**
Voorstelling & De Expeditie
- 3 - 5 apr** **De Harmonie, Leeuwarden**
Voorstelling & De Expeditie
- 9 - 11 apr** **Het Nationale Theater, Den Haag**
Voorstelling & De Expeditie
- 16 apr** **Theater aan het Vrijthof, Maastricht**
Voorstelling
- 17 - 19 apr** **De Meervaart, Amsterdam**
Voorstelling & De Expeditie

‘LIEFDE VOOR HET THEATER EN ERVARINGEN IN EEN AZC. DAT HEBBEN WE MET ELKAAR GEMEEN’

Mensenrechtenactivist en blogger Farouk Ebaiss moest na verschillende doodsb bedreigingen zijn geboorteland Libië in 2018 ontvluchten. Tijdens zijn verblijf in azc Arnhem hoorde Farouk van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* en kwam hij in contact met spelerscoördinator Seeryz Jalbout die verantwoordelijk was voor de werving van de spelersgroepen. Farouk meldde zich aan voor de selectiedag in Arnhem en hoort nu bij de vaste spelersgroep. Farouk en Seeryz zijn inmiddels vrienden voor het leven. Een dubbelinterview.

‘Dit is veel meer dan een voorstelling met een regisseur en spelers’

Farouk, waarom meldde jij je aan?

“In Tripoli, in Libië was ik al gek op kunst en cultuur. Ik ging vaak naar theater- en dansvoorstellingen. Maar de echte reden was dat het een kans was om nieuwe mensen te ontmoeten. Mijn vriend had het boek gelezen en vertelde mij hoe personages worstelden met cultuurverschillen, verhuizen van de ene plek naar de andere, of het eindeloze wachten in een azc. Het was zo herkenbaar en dat geldt voor iedereen die in een azc heeft gewoond.”

Hoe waren de repetities?

“In het begin dacht ik dat het een kwestie was van opdrachten uitvoeren, repeteren en nieuwe vrienden maken. Maar ik werd verrast hoe alles was georganiseerd. Dit is veel meer dan een voorstelling met een regisseur en spelers. Ik leerde heel veel mensen kennen. En iedereen was enorm betrokken.”

Seeryz, hoe kijk jij terug op het wervingsproces?

“Het mooie was dat ik niet in mijn eentje de spelers wierf. Spelers deden dat ook zelf. Iedereen hielp mee, en dat was ontzettend fijn. Zo

nam Farouk op de eerste repetitiedag al drie vrienden mee. Het was overigens niet zo makkelijk om mensen te vinden en bij de productie te houden. Er waren veel verschillende verwachtingen en perspectieven. Iedereen heeft zo zijn of haar eigen reden om mee te willen doen. En toch hebben we met elkaar ook iets gemeenschappelijks.”

Ik neem aan dat het vluchtverleden of taal het gemeenschappelijke was?

“Nee, juist niet,” vindt Seeryz. “Het gemeenschappelijke is het wachten dat iedereen heeft moeten doen.” Farouk is het

daarmee eens. “Afkomst, taal of vluchtverleden is niet wat ons bindt. Wat ons bindt is liefde voor theater en de ervaringen in een azc, dat hebben we gemeenschappelijk.”

Hoe hebben jullie het proces beleefd?

“Toen ik Farouk tijdens de selectiedag voor het eerst ontmoette, vertelde hij iets interessants. Na de oefeningen gaf hij in het kringgesprek aan dat hij zijn negatieve energie en depressie kwijt was. Dat was het moment dat ik beseftte dat we met veel meer bezig waren dan het maken van een voorstelling.” Farouk is het met

Seeryz eens. “Noem het een vorm van therapie,” zegt hij. “Je vergeet even alles. Dat je in een azc woont. Dat je toekomst onzeker is. En je vergeet wat je hebt meegemaakt. En geloof me, ik ben niet de enige.”

Is dat de kracht van dit project?

Seeryz vindt dat de kracht van het project is dat het veel verschillende krachten heeft. “Het is de kracht van het tonen van een ander perspectief. Van mensen bij elkaar brengen. En de kracht van het besef.” Farouk dacht eerst dat hij het voor zichzelf deed. “Maar al snel werd ik mij bewust van de boodschap van het geheel. En

die is dat wij als spelers een podium krijgen om Nederland te laten zien dat we geen monsters zijn, en dat we ook niet zielig zijn, maar gewone mensen die dankbaar zijn om hier te kunnen zijn en die hun liefde willen delen met de rest van Nederland. Ik geloof heilig in de kracht van kunst als middel om te verbinden.”

ALS EEN REIS MET ONBEKENDE BESTEMMING

Door: Rachid Benhammou, *researcher en redacteur WAT WE DOEN*

Wat begon als een idee voor een voorstelling, werd een theaterproject van een omvang die wij, bij WAT WE DOEN, nog niet kenden. *Hoe ik talent voor het leven kreeg* is een project met een breed scala aan activiteiten, ervaringen en persoonlijke verhalen. Over wachten, wat dat met je doet, en wat er speelt en gebeurt in azc's. Een project met de ambitie om 'nieuwe' en 'oude' Nederlanders middels kunst nader tot elkaar brengen. Maar ook een project met veel vragen, want hoe doe je dat alles?

De wording en de ontwikkeling van *Hoe ik talent kreeg voor het leven kreeg* is ook wel te vergelijken met een lange bergwandeling. Je klimt en klimt, maar je hebt eigenlijk geen idee wat er achter de bergkam ligt. Als je boven bent, dan krijg je weer uitzicht en overzicht en zie je het vervolg van je route duidelijk aan je voeten liggen.

Zo was de zoektocht naar Nieuwe Nederlanders met een vluchtverleden intensiever dan we vooraf dachten. We dachten er met zes selectiedagen wel te zijn. Het werden er zestien. Toen kwamen de taalbarrières. Sommige avonden hebben we het gesprek in drie talen moeten voeren om het voor iedereen begrijpbaar te maken. En hoe om te gaan met mensen die graag wilden meedoen maar (nog) niet de juiste papieren hadden? Of mensen met heftige ervaringen? Ook was er de confrontatie met onze eigen aannames. Wij dachten bijvoorbeeld dat het een probleem zou zijn als mannen en vrouwen zich moesten omkle-

den in dezelfde ruimte. Het bleek voor de groep een non-issue. Na deze bijzondere, gezellige en soms emotionele dagen hadden we niet alleen onze spelers gevonden, maar begrepen we ook ons onderwerp nog veel beter.

Niet alleen op het toneel, maar ook achter de schermen zijn we gaan werken met mensen met een vluchtverleden. Seeryz werd de onmisbare spil in de coördinatie van de spelers. En Mo kwam binnen als productieassistent, maar bleek een uiterst getalenteerde fotograaf die vervolgens de wordingsgeschiedenis van ons hele project heeft vastgelegd (een deel van zijn foto's is ook te zien in dit programmaboek en tijdens De Expeditie). We hadden vooraf niet bedacht hoe fijn het was om die mix tussen 'oude' en 'nieuwe' Nederlanders binnen het team te hebben. Ook richting de spelersgroep werkt het vertrou-

wenwendend en maakt het de grenzen aangenaam vaag.

Zo ontdekten we elke keer weer een volgend stukje van de route. Soms moesten we van koers veranderen omdat het beter werkte. De samenwerking met onze partners, de ontwikkeling van het script, het vormen van het team, de selectiedagen, de repetities, gesprekken, onderzoek, de ontwikkeling van het verdiepingsprogramma De Expeditie en het bedrijvenprogramma *De kracht van diversiteit*. Het maakte allemaal onderdeel uit van die lange wandeling die best zwaar was, maar waar we vooral van genoten hebben.

Het hele proces voelde als een reis met onbekende bestemming. Een die ons ons continu aan het denken zette en ons op elke bergkam tot nieuwe perspectieven bracht.

OPENSTELLEN VAN LICHAAM EN GEEST

In *Hoe ik talent voor het leven kreeg* vertelt Semmier over de vele jaren die hij in een azc doorbracht. Maar, zoals hij zelf ook zegt aan het begin van de voorstelling, het is niet alleen zijn verhaal. Regisseur Floris van Delft wil de veelheid aan verhalen en ervaringen een gezicht en lichaam geven. Daarom vroeg hij choreografen Emio Greco en Pieter C. Scholten om met een grote groep statushouders het actieve en passieve van het lange wachten zichtbaar en voelbaar te maken.

Nooit eerder werkten beide choreografen met zoveel niet-getrainde dansers aan een creatie. Wel werd hun dansmethode al vaker gebruikt in workshops voor dansers, kinderen, jongeren, ouderen, en mensen zonder enige danservaring. Die methode, de Double Skin/ Double Mind (DS/DM), werd ook hier toegepast. De vier basisprincipes breathing, jumping, expanding en reducing scherpen de gevoeligheid van het lichaam tot dans en beweging. DS/DM is meer dan een workshop, het is een bewegingsmethode en een filosofie: het openstellen

van het lichaam gaat niet zonder het openstellen van de geest. Vandaar ook de naam.

Een choreografie van het wachten

Wachten. Wat doet dit met je lijf? Het ongemak, het niet weten, de hoop en wanhoop kruipen in het lichaam, nestelen zich diep in de buik, bewegen tot in de vingertoppen, en zoeken naar een manier om eruit te breken.

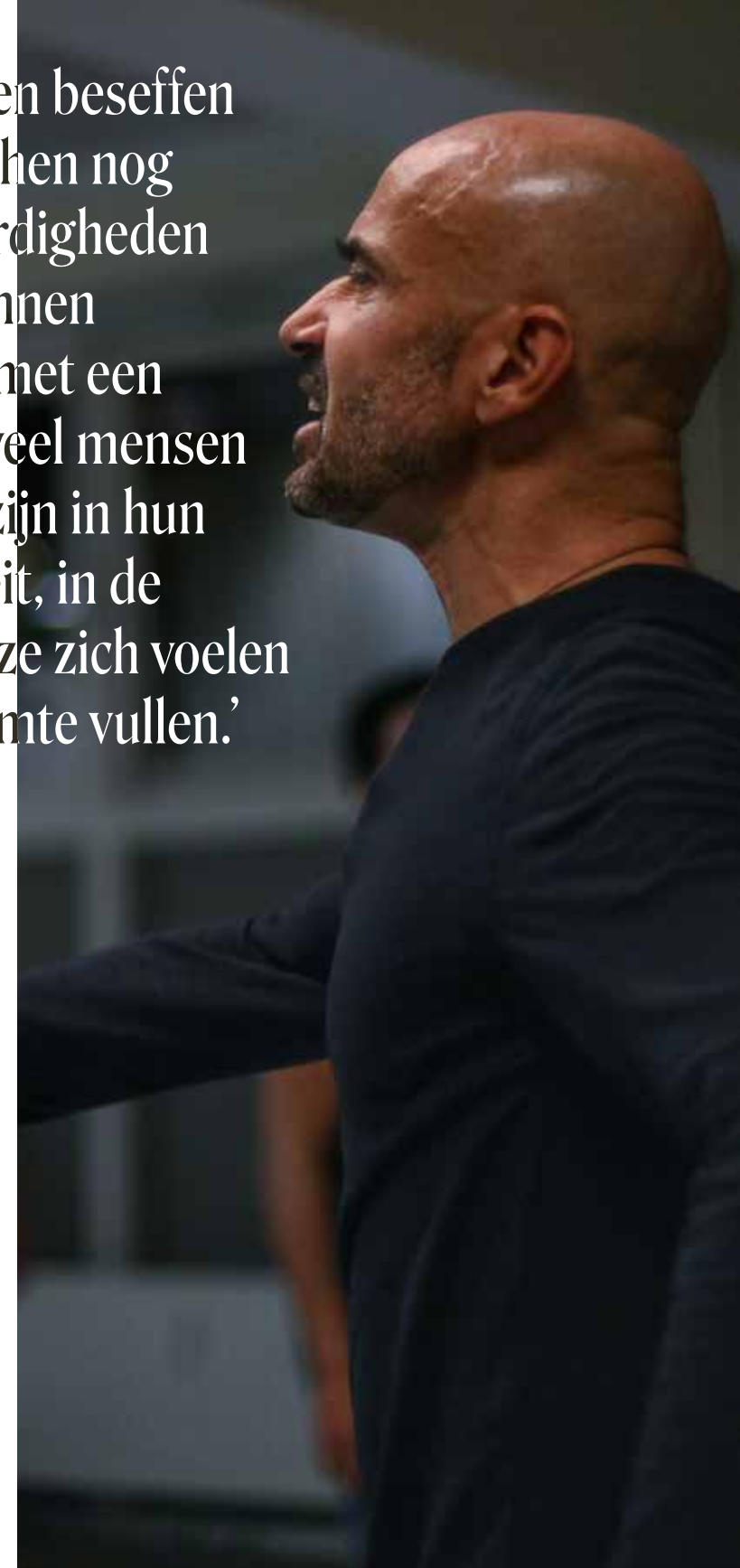
Het bewegingsmateriaal is aards en de inzet was om dit voor iedereen een 'natuurlijke handeling' te laten zijn. Met deze uiterst diverse groep

in persoonlijkheid, fysieke mogelijkheden, leeftijd en aandachtspanne was dat een uitdaging. Maar, zo vertelt Emio Greco, ze zijn allen zonder pretenties, totaal eerlijk en open. En dat maakt elke beweging transparant, en menselijk. Voor de choreografen was het werken met zoveel verschillende mensen verrijkend en verfrissend. Bepaalde bewegingen die gedeeld werden, kregen een nieuwe gelaagdheid door de verschillende perspectieven die de groep kan bieden. De eigen inbreng van de dansers bij ICK Amsterdam wordt gevormd door hun fysieke

‘We willen ze laten beseffen dat er ergens in hen nog onontdekte vaardigheden liggen die ze kunnen communiceren met een publiek. Dat er veel mensen geïnteresseerd zijn in hun verhaal, identiteit, in de manier waarop ze zich voelen en hoe ze de ruimte vullen.’

Emio Greco

kenmerken en identiteit. Dit klinkt altijd door in het werk van Greco en Scholten: dat wat zij als mens toevoegen aan het ensemble. Ook hier geldt: het zijn de details in het lichaam en in de persoonlijkheid van elke speler die er toe doen, de individuele inzet die het verschil maakt binnen het groepsproces. Het graven in eigen lichaam en geest, wat de DS/DM doet, maakte emoties en herinneringen los die onderdeel zijn van de creatie. Zo krijgt de 'anonieme' groep op het podium beetje bij beetje meer identiteit.

DE MAKERS

Hoe ik talent voor het leven kreeg is een productie van WAT WE DOEN in samenwerking met ICK Amsterdam, George & Eran Producties, het Amsterdams Andalusisch Orkest, Theater de Meervaart en NewBees.

WAT

WAT WE DOEN

WAT WE DOEN maakt multidisciplinaire projecten om het met mensen te hebben over de wereld om ons heen. Vaak doen we dat met theater, maar ook met film, stand up comedy en debat. We zoeken de vormen die passen bij onze onderwerpen én ons publiek. WAT WE DOEN maakte eerder voorstellingen over onderwerpen als *De Rechtspraak (Om des gewetens wille)*, *Normaal zijn (Mollen)*, *De Haven (Toen wij van Rotterdam vertrokken)* en *De Liefde (JA)*.

Bij elk thema willen we net even verder kijken, de verschillende perspectieven vinden. Daarom doet artistiek leider Floris van Delft samen met de redactie uitgebreid journalistiek onderzoek. Dat onderzoek is te volgen op watwedoen.nl

ICK AMSTERDAM

ICK Amsterdam (Internationaal Choreografisch Kunstencentrum), onder leiding van Emio Greco en Pieter C. Scholten, is een spraakmakend dansgezelschap dat internationale dansvoorstellingen produceert, samenwerkingen aangaat met gastkunstenaars en tal van research- en educatieve projecten initieert. Het dansensemble van ICK kenmerkt zich door de specifieke danstaal die door de choreografen ontwikkeld is. In het werk staat het intuïtief bewegende lichaam altijd centraal. Het gezelschap ontving meerdere prestigieuze prijzen en heeft de afgelopen twintig jaar over de hele wereld getoerd.

GEORGE & ERAN PRODUCTIES

George & Eran Producties is het theatergezelschap van George Elias Tobal en Eran Ben-Michaël. De makers achter o.a. de *George & Eran lossen Wereldvrede op* trilogie maken voorstellingen die midden in de maatschappij staan en over een wereldwijd, divers en veranderend Nederland gaan. De voorstellingen zijn maatschappelijk geëngageerd, persoonlijk en bevinden zich op het snijvlak van toneel en stand-up.

AMSTERDAMS ANDALUSISCH ORKEST

Het Amsterdams Andalusisch Orkest is ontstaan uit de wens om de klassieke muzikale traditie van de Arabo-Andalusische muziek tot leven te brengen. Het ensemble is opgericht door Amsterdamse jongeren en speelt verschillende soorten Arabo Andalus repertoires. Daarnaast zet het Amsterdams Andalusisch Orkest zich ook in voor muzikale verdieping en staat het ook met andere Andalusisch georiënteerde genres op het podium, zoals de malhoun en de flamenco.

DE MEERVAART

De Meervaart is een Stadstheater in Amsterdam Nieuw-West dat podiumkunsten ziet als een belangrijke waarde in het persoonlijke leven en het maatschappelijke verkeer. Onderling respect, nieuwsgierigheid en verrijking van zintuigelijke en intellectuele ervaringen staan daarbij centraal. Door in te zetten op cultuurparticipatie, cultuureducatie en presentatie

van de podiumkunsten faciliteert De Meervaart culturele kennismaking, discussie en reflectie. Als culturele instelling dragen wij actief bij aan de ontwikkeling van de culturele ambitie van bewoners, betrokken burgerschap en een rijke leefomgeving.

NEWBEES

NewBees bereidt nieuwkomers (mensen met een vluchtverleden) voor op een baan: op een plek in onze samenleving. NewBees matcht nieuwkomers met traineeships bij lokale ondernemingen en organisaties, waarbij talent en gelijkwaardigheid centraal staan. Met een unieke methodiek en online matching platform combineert NewBees slimme technologie met sociaal contact. NewBees helpt WAT WE DOEN in de begeleiding van de nieuwkomers die meedoen aan de productie en als onderdeel van verdiepingsprogramma De Expeditie organiseert NewBees pitch workshops en traineeships. Samen met WAT WE DOEN ontwikkelden zij bovendien het programma *De kracht van diversiteit* waarin bedrijven in teamverband aan de slag te gaan met inclusie op de werkvloer.

PERSONAGES, DIALOGEN EN EEN PURE LIJN

Column door: Rodaan Al Galidi

Ik heb meer dan vier jaar gewerkt aan mijn nieuwe roman *Holland*, het vervolg op *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Mijn nieuwe boek is nu naar de drukker en het is precies geworden zoals ik het graag wilde.

Om een roman te kunnen schrijven, heb ik mijn leven veel toneelstukken gelezen. In een toneelstuk heb je personages, dialogen en een pure lijn. De beste toneelstukken die ik ooit las, zijn voor mij de beste romans, want er staat niet zoveel vet of onzin in. Mijn favoriete toneelstuk is *Wachten op Godot* van Samuel Beckett. Met slechts enkele personen en een oude - volgens mij dode - boom vertelt Beckett alles.

Ik heb veel toneelstukken gelezen, maar ik heb er nog nooit een in het theater in het echt gezien, alleen maar op tv of op YouTube. Ik weet niet hoe dat komt. Misschien is het luiheid. Of misschien ben ik toch niet zo'n liefhebber van dialogen, en die vormen och de ruggengraat van een toneelstuk. Hoe dan ook, het eerste toneelstuk dat ik echt zal zien, komt voort uit een boek dat ik zelf heb geschreven. Spannender dan dat kan het voor mij niet worden.

Ik ben zeer benieuwd naar de personages. Met hen zat ik negen jaar in een azc. Zij leven nog steeds in mijn herinneringen en ik hoop dat zij lang zullen leven in het boek tot ze ooit in oud papier veranderen. Voor mij was Jelena de belangrijkste persoon in *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Haar schoonheid was voor mij een uitgang uit die moeilijke wereld van het azc. Jelena komt ook voor in mijn nieuwe boek *Holland*, maar wie en hoe zal ze zijn in het toneelstuk? Hoe mooi als ik haar straks een hand kan geven.

Semmier Kariem, de hoofdpersoon uit *Hoe ik talent voor het leven kreeg*, zal in het toneelstuk zeker beter zijn dan de persoon in het boek, want ik heb hard gewerkt om hem in het boek niet mijzelf te laten zijn.

Rodaan

CREDITS

HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

Naar het boek van Rodaan Al Galidi, Uitgeverij Jurgen Maas

CONCEPT

Floris van Delft, Jantien Plooi, Andreas Fleischmann

SCRIPT & REGIE

Floris van Delft

COPRODUCTIE

George & Eran Producties, ICK Amsterdam,
Amsterdams Andalusisch Orkest, De Meervaart Amsterdam, NewBees

CREATIEF PRODUCENT DE EXPEDITIE

Vincent Wijlhuizen

CAST

George Tobal, Adam Kissequel,
Eran Ben-Michaël, Wimie Wilhelm,
Whitney Sawyer

MUZIEK

Haytham Safia (Ud),
Marianne Noordink (Fluit),
Jaafar Lougmani (Viool),
Anas Soudfa (Accordion/toetsen),
Salex Abdikader (Percussie)

ASSISTENT REGIE

Marjon Moed, Sara Giampaolo

CHOREOGRAFIE

Emio Greco, Pieter C. Scholten

DRAMATURGIE ADVIES

Jesse van Hoeck, Peter van Kraaij

LICHTONTWERP

Mike den Ottolander (GVDO),
Jantje Geldof (GVDO)

KOSTUUMONTWERP

Sara Hakkenberg, Farhad Viikij

KOSTUUM & VISAGIE

Tamer Al-Sadat, Dina Alasaad

DECORONTWERP

André Joosten

PRODUCTIE

Anne Marleen de Jong, Kim Eldering,
Seeryz Jalbout, Ieme Soes,
Ranwa Alamsi, Mohammad Alzoabi,
Charlotte Schultz

TECHNIEK, GELUID & DECOR

Remko van den Ende, Hans-Peter Hulscher,
Jochum Vrijland, Jeroen van der Linden,
Duncan Kuipéri, Hein Drost

WERVING SPELERSGROEPEN

Vincent Wijlhuizen, Seeryz Jalbout,
Marjon Moed, Nike Ayinla, Kobe Flapper

REPETITOR SPELERSGROEPEN

Kelly Hirina, Barbara Meneses Gutierrez

CATERING

Safa's Kitchen, Hinke in de Keuken

FONDSENWERVING,

SPONSORING & PARTNERSHIPS

Jantien Plooi, Anne Marleen de Jong, Iris
van Irsel, Annemiek Dresen

RESEARCH EN REDACTIE

Rachid Benhammou, Nurah Abdulkadir,
Kasper van Noppen

MARKETING EN PUBLICITEIT

Nurah Abdulkadir, Karima Aissaoui,
Lody Meijer, Random Creatives

RELATIEMANAGEMENT

Gysèle ter Berg

ONDERZOEK EN VERSLAGLEGGING

Jacomijne Prins - Ponder, Onderzoek
en Advies, Shannon van Paassen - VU
Amsterdam

VORMGEVING

Het Echte Werk, Nine Geertman

FOTOGRAFIE

Mohammad Alzoabi,
Mark Engelen

VIDEO

Wael Kadlo, Abdelkarim El-Fassi

CASTING

Post Castelij, Casting,
Buddy Film Casting

CONTROLLER

Thera Knap

HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

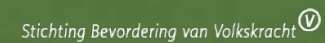
EEN SAMENWERKING VAN:

WAT WE DOEN

MET:

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

DE EXPEDITIE

WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Met speciale dank aan Boost, Stichting Mano, Gemeente Leeuwarden, COA, IND, Buddy Film Project, Internationaal Theater Amsterdam, Theater Zuidplein, Stadsschouwburg Utrecht, Het Nationale Theater, De Harmonie, MUSIS Stadstheater, Meervaart

DE KRACHT VAN DIVERSITEIT

NEW
BEES

Ik ben Annemiek Dresen, de directeur van NewBees, en wij hebben als organisatie meegewerkt aan *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. We hadden gelijk een klik met de makers omdat zij net als NewBees geloven in talent.

NewBees bereidt nieuwkomers en vluchtelingen voor op een baan en op een plek in onze samenleving. En matcht nieuwkomers met traineeships bij lokale ondernemers en organisaties, waarbij talent en gelijkwaardigheid centraal staan. Dat doen we nu ook met alle mensen van het ensemble. En we denken met de makers mee over hoe je met al die culturen bij elkaar goed kan samenwerken.

Maar hoe werkt dat dan? Hier zijn vier tips en tricks die wij gegeven hebben.

TIPS EN TRICKS VAN NEWBEES OVER HOE JE DIVERSITEIT BEVORDERT

1

MAAK HET PRAKTISCH

Bij NewBees doen we dat door te zien wat er wel is, in plaats van wat er niet is. Door te denken in mogelijkheden en te handelen in oplossingen. Door talent te herkennen en daar in te zetten waar het zich kan ontwikkelen. Elke dag brengen onze inclusieve teams mensen samen. Zij koppelen nieuwkomers aan traineeships bij lokale organisaties en maken matches die er toe doen. Tijdens de traineeships gaan newbees meteen aan de slag en leren on the job. Zo heeft WAT WE DOEN via NewBees hun nieuwe collega's Mo, Seeryz, Ranwa, Farhad, Tamer, Dina en Safa aangenomen op basis van hun talenten en ervaringen.

2

GA UIT VAN GELIJKWAARDIGHEID

Samenwerken met mensen met een andere achtergrond kan wrijving met zich meebrengen. Dat is niet erg, want diversiteit brengt zelfreflectie, creativiteit en een andere, frisse en vernieuwende blik in organisaties. Zo leerde WAT WE DOEN in samenwerking met NewBees veel door ook kritisch te kijken naar hun eigen wereldbeeld. Omdat zij de invalshoek van hun nieuwe collega's net zo serieus nemen als alle andere teamleden.

3

HOUD HET DICHTBIJ

Hoe ik talent voor het leven kreeg vertelt over de ervaringen van nieuwkomers in asielzoekerscentra. Over het eindeloze doolhof in het systeem. Over hoe het leven opeens tot stilstand komt en daarmee ook het talent. Deze inclusieve manier van bewustzijn creëren past goed bij NewBees en bij onze waarden: in deze samenwerking blijven we dicht bij onszelf. Bovendien blijven alle deelnemers dichtbij hun talent, en kunnen zij dat inzetten in het toneelstuk. Net als Mo, Seeryz en Ranwa en de andere nieuwkomers bij WAT WE DOEN. Overeenkomende waarden, een link met de achtergrond van mensen, maar ook fysieke nabijheid van de werklocatie zijn cruciaal om matches te doen werken.

4

ZOEK DE JUISTE BEGELEIDING

Diversiteit op de werkvloer betekent meer dan alleen nieuwkomers aannemen en in je team zetten. WAT WE DOEN zocht begeleiding bij NewBees, en dat heeft hen geholpen om de samenwerking met hun nieuwe collega's te optimaliseren. Wij geloven dat iedereen meer voordelen kan halen uit een divers team. Daarom heeft NewBees samen met WAT WE DOEN een speciaal programma voor bedrijven ontwikkeld in het kader van de voorstelling: *De kracht van diversiteit*. Tijdens dit programma, maar indien gewenst ook daarna, brengt NewBees werkgevers en nieuwkomers samen om elkaar te leren kennen en om van elkaar te leren.

Meer weten over NewBees of over *De kracht van diversiteit*?
Ga naar new-bees.org of talentvoorhetleven.nl/voorb企业jven

▶ TALENT PITCH WORKSHOP

NewBees

Workshop / Deze workshop is vrij toegankelijk voor nieuwkomers.

NewBees gelooft in talent en kan jou een stap verder helpen om dit talent in te zetten. Ontdek tijdens deze workshop wat NewBees voor jou kan betekenen. Leer daarnaast ook hoe jij binnen één minuut jouw talent kenbaar kan maken door een pitch te maken.

▶ KRACHT VAN DIVERSITEIT

NewBees

Workshop / Op aanvraag. Ga naar www.talentvoorhetleven.nl/voorbedrijven

Uit onderzoek blijkt dat bedrijven en organisaties beter presteren als zij mensen in dienst hebben met verschillende culturele en etnische achtergronden. Samen met WAT WE DOEN biedt NewBees de mogelijkheid om voor de voorstelling het exclusieve, gemakkelijke en laagdrempelige programma *De kracht van diversiteit* te volgen. Hier gaan bedrijven in teamverband aan de slag met diversiteit en inclusie. Deelnemers leren de voordelen van diversiteit te herkennen en maken kennis met nieuw talent.

▶ SIGNEERSESSIE RODAAN AL GALIDI

Ontmoeten

Benieuwd naar de verhalen van de schrijver van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* zelf? In elke stad zal de Rodaan Al Galidi zijn boek signeren en verkopen.

▶ SAFA'S KITCHEN

Ontmoeten

In (bijna) elke stad kookt Safa een heerlijke maaltijd. Eet je mee? Je bent welkom om aan te schuiven! Er is beperkt plek dus reserveer vooraf via talentvoorhetleven.nl/eten

▶ UTRECHTERS PRATEN MET UTRECHTERS

Taal doet meer / Stadschouburg Utrecht / WAT WE DOEN

Lokale programma's / Ontmoeten / Alleen in Utrecht
Zaterdag 7 maart 2019 / Op uitnodiging

Met De Expeditie willen we 'oude' en 'nieuwe' Nederlanders dichter bij elkaar brengen. En hoe doe je dat beter dan met een gesprek? Tijdens Utrechtters praten met Utrechtters, georganiseerd door Taal Doet Meer, Stadsschouburg Utrecht en WAT WE DOEN, combineren we culturele workshops, een drankje en een hapje met mensen ontmoeten en het oefenen van de Nederlands taal voor anderstaligen. Het laat op een leuke manier zien welke rol een burger, buurman, collega of werkgever kan hebben voor een anderstalige. Dat je, met weinig inzet, veel voor een ander kunt betekenen. Stadsschouburg Utrecht is door hun bijzondere programmering en door het initiëren

van projecten een voorloper op het gebied van inclusiviteit en verbinding. Taal Doet Meer zorgt er al ruim 30 jaar voor dat nieuwe, anderstalige Utrechtters – jong en oud – kunnen meedoen in de Utrechtse samenleving. Het leren van de Nederlandse taal is daarbij de rode draad in hun werk.

▶ DE TURKIJE-DEAL; WAAR LIGT MIJN GRENS

Café Theater Festival / Stichting Nieuwe Makers

Voorstelling / Lokale programma's / Verhalen
Alleen in Utrecht / Donderdag 5 maart: 22.00
Vrijdag 6 maart: 16.30 - 22.00 / Zaterdag 7 maart:
12.30 - 16.00 - 18.00 - 22.00 / Pay what you can

Het Café Theater Festival (CTF) vermengt podiumkunsten, locaties en verhalen en maakt zich hard om met de verhalen die ze vertellen verschillende perspectieven te bieden en ontmoetingen te genereren. Tijdens De Expeditie presenteren ze de voorstelling *De Turkije-deal*; waar ligt mijn grens van Renee Coralie van Beek (Stichting Nieuwe Makers). Als Rosalie haar vriend vier maanden later was gevlucht dan zat hij ook vast in een vluchtelingenkamp. Muurvast. Met de Turkijedeal wordt de grens met Europa ook uit haar naam bewaakt, uit naam van de Europeaan. Maar wat betekent die deal voor haar? Als moeder, als mens? Waar ligt haar grens?

▶ DANSPERFORMANCE THIS IS ME

Allen Tumusiime / Els van Driel

Lokale programma's / Verhalen / Alleen in Amsterdam
Donderdag 13 februari / Gratis toegankelijk

In Uganda leerde de nu 16-jarige Allen Tumusiime dat ze als meisje niks waard was. Het was een beklemmende situatie, alsof ze in een box zat waarin de grenzen van haar bestaan waren voorgescreven. Een jaar geleden ontsnapte ze uit deze situatie en kwam in Nederland wonen. Hier kan ze dansen, dromen en andere meisjes laten stralen. Met haar dans 'This is me' wil ze anderen inspireren om zichzelf te zijn, ondanks wat anderen over je zeggen en om te stralen, ook wanneer anderen niet in je geloven. Vol trots zal ze aan na afloop van de voorstelling *Hoe ik talent voor het leven kreeg* haar solo dansen. Haar moment in de spotlight.

Els van Driel en Imke Renee Slump maken een documentaire over Allen voor de jeugdserie *Mensjesrechten*. De jeugddocumentaire *This is me* wordt geproduceerd door Monocle Productions en de EO en zal in première gaan op Movies That Matter filmfestival 2020.

▶ TALK REFUGEE MILLENNIALS

Refugee Millennial

Lokale programma's / Talks / Alleen in Den Haag
Gratis toegankelijk

Zij werden geboren in de jaren '80 en '90 en hebben hun roots liggen in conflictlanden. Ze werden het hoofdonderwerp van vele non-profitorganisaties en het landelijk migratiebeleid. Hoe kijken zij hierop terug? Welke invloed heeft deze ervaring en het stempel 'vluchteling' nog op hun leven? Tijdens dit programma hoor je het verhaal van verschillende Refugee Millennials.

▶ VERHALENHUIS BELVÉDÈRE

Lokale programma's

Verhalen / Alleen in Rotterdam / Gratis toegankelijk

Verhalenhuis Belvédère is het eerste Verhalenhuis van Nederland waar men de persoonlijke verhalen van mensen en gemeenschappen in de stad zichtbaar maakt en tot leven brengt voor een breed publiek. Met een uitgebreid programma in hun vaste thuishaven op Katendrecht richten zij zich op Rotterdammers met hun wortels over de hele wereld.

Tijdens De Expeditie lanceert Verhalenhuis Belvédère 'ROFFA', de oprichting van een Jong Historisch Genootschap van de Toekomst. De superdiverse Rotterdammers van nu vertellen het verhaal van de stad. Zij geven geluid aan en scheppen belangstelling voor de nieuwe meerstemmige geschiedenis van Rotterdam. ROFFA bestaat o.a. uit podcasts, ontdekkingstours en een kalender van (nieuwe) culturele vieringen en herdenkingen in de stad.

▶ MAKERS UNITE CREATIVE LAB & SHOP

Makers Unite

Shop / Film / Gratis toegankelijk

Makers Unite is een centrum van ontwerp en creatieve activiteit, met co-creatie als geheim wapen. Een onderdeel van Makers Unite is het Creative Lab-programma dat nieuwkomers verbindt met hun volgende professionele stap: onderwijs, stage of werk binnen de creatieve industrie in Nederland. Voor De Expeditie werkten de deelnemers, allemaal nieuwkomers in Nederland, aan een creatieve opdracht om een visuele productie te maken die de boodschap van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* weerspiegelt: menselijkheid en verbinding. Het resultaat is een uniek trui-ontwerp en een film. De film is te zien, en de trui is te koop op De Expeditie, net als andere producten van Makers Unite.

▶ HET AKF THEATERLIED

Amsterdams Kleinkunst Festival

Muziek / Gratis toegankelijk

Het Amsterdams Kleinkunst Festival is sinds 1988 toonaangevend in de Nederlandse kleinkunst- en cabaretwereld. Met onder andere de AKF-Sonneveldprijs voor nieuw talent, het uitreiken van de Annie M.G. Schmidtprijs voor het beste theaterlied en het produceren van verschillende muziektheaterproducties, wordt kleinkunst in de breedste zin van het woord uitgelicht en gepromoot. De halve finalisten Beth & Flo, Luan Buleshkaj, Kitty Goemaat, Maria Kraaijkamp Gitte Schelfhout, Lotte Velvet van de AKF-Sonneveldprijs maken speciaal voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* een nieuw theaternummer. Op basis van een ontmoeting met een nieuwkomer uit de spelersgroep van de voorstelling schrijven zij een lied op maat. Zij worden daarbij begeleid door zanger en componist en theaterlegende Theo Nijland. Vervolgens spelen ze het lied tijdens de talkshow van De Expeditie.

▶ COMEDY NIGHT

Comedy / Voor tickets en data ga naar de website van de schouwburg

Mag er ook gelachen worden? Jazeker! Vanuit het perspectief van drie comedians wordt met een flinke dosis humor gekeken naar de thematieken die *Hoe ik talent voor het leven kreeg* in de voorstelling aansnijdt. Fuad Hassen, Khadija Sabriye en Farbo Moghaddam zullen in wisselende samenstelling de avond afsluiten.

▶ WORKSHOP DANS

ICK Amsterdam

Workshop / Beperkte deelname, reserveren verplicht
Tickets à € 5 via de website van de schouwburg

ICK Amsterdam geeft per stad een workshop Double Skin/Double Mind. Dit is een dansmethode ontwikkeld door choreografen Emio Greco en Pieter C. Scholten waarin de sensitiviteit van het lichaam ontdekt wordt door middel van 4 basisprincipes: Breathing, Jumping, Expanding en Reducing. Dit is dezelfde training die de nieuwkomers uit de spelersgroep volgden. De workshop is bedoeld voor nieuwkomers en niet-nieuwkomers.

▶ WORKSHOP MUZIEK

Amsterdams Andalusisch Orkest

Muziek / Workshop / Beperkte deelname, reserveren verplicht / Tickets à € 5 via de website van de schouwburg

Het Amsterdams Andalusisch Orkest geeft in elke stad waar De Expeditie staat een workshop muziek voor ieder niveau. Experimenteren, innoveren en verrassen zijn de belangrijkste pijlers van deze workshop. Een introductie in de vorm van een lezing, een film of een verhalenvertelling luidt op sommige plekken de workshop in.

▶ WORKSHOP ACTEREN

George & Eran Producties

Workshop / Beperkte deelname, reserveren verplicht
Tickets à € 5 via de website van de schouwburg

George & Eran Producties is het theatergezelschap van George Elias Tobal en Eran Ben-Michaël. De makers achter onder andere *George & Eran lossen Wereldvrede op!* maken voorstellingen die midden in de maatschappij staan en die gaan over een wereldwijd, divers en veranderend Nederland. Zij zijn partner in en spelen ook mee in het theaterproject *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Tijdens De Expeditie verzorgt hun organisatie een workshop acteren.

▶ LATE NIGHT TALKSHOW

Talks / Gratis toegankelijk

Rondom de voorstelling van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* gaan we in de foyer van het theater tijdens de Late Night Talkshow gaan in gesprek met boeiende gasten, er is live-muziek, een column, pijlen we de mening op straat en die van het publiek. Elke editie bespreken we een nieuw aspect van het thema van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Vaak zullen het onderwerpen zijn die spelen in de stad waar we die avond spelen en nemen we de actualiteit door. De Talkshows worden gepresenteerd door programmamaker Bahram Sadeghi. Met een achtergrond bij de televisie met onder andere het programma Levy & Sadeghi, heeft Bahram Sadeghi zich de afgelopen jaren vooral toegelegd op schrijven en het organiseren van debatten. Zo werkt hij als freelancer voor Pakhuis de Zwijger en De Balie en schrijft hij regelmatig voor de Volkskrant.

▶ HUMANITY HOUSE POP-UP

Humanity House

Expo / Gratis toegankelijk

Humanity House is een plek waar je het menselijke verhaal hoort over wereldwijde uitdagingen rond vrede en conflict. Wat betekent het om te moeten vluchten? In het Haagse Humanity House kom je daar meer over te weten. Door een reis door het museum ervaar je hoe het is om in een

oorlogssituatie te belanden. Daarna ontmoet je acht gevluchte mensen die hun bijzondere verhaal delen. Op De Expeditie hoor je hier een deel van. Luister naar de verhalen van Akhrat Selevani uit Irak, Lidija Zelovic uit voormalig Joegoslavië en Ram Karki uit Bhutan. Benieuwd naar de andere verhalen? Op vertoon van dit boekje krijg je een tweede toegangskaart voor Humanity House gratis.

▶ BAKKIE DOEN

Vluchtelingenwerk Nederland

Ontmoeten

VluchtelingenWerk Nederland begeleidt vluchtelingen vanaf het moment van binnenkomst tot en met hun integratie in de Nederlandse samenleving. Het gevoel krijgen dat je erbij hoort draagt bij aan een goede start en snellere integratie. En dat begint vaak met iets 'simpels' als samen een kopje koffiedrinken. Daarom organiseert VluchtelingenWerk Nederland 'Bakkie Doen.' Duizenden Nederlanders door heel ons land dronken al een bakkie koffie met een vluchteling. Dat leverde veel bijzondere, openhartige en mooie ontmoetingen op. Voor de vluchtelingen een manier om echt eens verbinding te maken met Nederlanders.

▶ EEN ANDER PERSPECTIEF

Studio L A (Expositie)

Expo / Film / Gratis toegankelijk

Studio L A (Lorien Bijaert en Arna Mačkicić) gebruikt architectuur om sociaal-maatschappelijke mechanismen rondom in- en uitsluiting, vluchtelingen, identiteit en publiek domein te onderzoeken en in een nieuw perspectief te plaatsen. Speciaal voor De Expeditie maakte Studio L A een ruimtelijke installatie waarin drie films getoond worden die elk een eigen perspectief geven op verschillende fases waarin asielzoekers zich in Nederland kunnen bevinden. *Blinds* (Studio L A en kunstenaar Robert Glas) laat zien hoe asielzoekers gehuisvest werden in de voormalige Bijlmerbajes in Amsterdam. *How to Motivate Someone to Leave Involuntarily* van Robert Glas schijnt licht op een gesprekstechniek die wordt ingezet om uitgeprocedeerde asielzoekers te overtuigen vrijwillig te vertrekken. De film *Import* van regisseur Ena Sendijarević laat zien hoe een jong vluchtelingengezin een nieuw thuis probeert te maken in een dorp in Nederland.

▶ SHORT FILMS

Movies that Matter

Film / Gratis toegankelijk

Movies that Matter opent tijdens het jaarlijkse festival de ogen voor mensenrechten en stimuleert dialoog over een duurzame en rechtvaardige samenleving. Op het jaarlijkse Movies that Matter Festival in Den Haag en in andere steden vertoont Movies that Matter films en documentaires met verdieping. Tijdens De Expeditie toont Movies that Matter non-stop twee korte films in de installatie van Studio L A en een Virtual Reality (VR)-film die alle aansluiten bij de theatervoorstelling. De VR-film *Refugees* laat vanuit het perspectief van vluchtelingen zien hoe het is om aan te komen aan de zuidkust van Europa. In *Nieuw* volgen we het achtjarige Congolese jongetje Tanans tijdens zijn eerste weken in Nederland. In de korte film *Valt een man uit de lucht* worden de tegenstellingen tussen links en rechts, progressiviteit en conservatisme, egoïsme en altruïsme, de Nederlander en de Vreemdeling gereduceerd tot het verhaal van Ton en Ineke Korrel, en de vreemde man die op een ochtend in hun achtertuin te pletter stort.

▶ DE ONTMOETINGSPLEK

De Voorkamer

Ontmoeten / Gratis toegankelijk

De Voorkamer is een ontmoetingsruimte voor en door nieuwkomers en de lokale gemeenschap in Utrecht. In samenwerking met omwonenden, azc-bewoners en statushouders, worden de ruimte en het programma van De Voorkamer ontwikkeld en in stand gehouden; objecten, verhalen en activiteiten worden zelf bedacht en uitgevoerd. Ook voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* ontwierpen de community-leden van De Voorkamer een ontmoetingsplek. Speel een potje backgammon terwijl je geniet van heerlijke Arabische koffie en aanschouw ondertussen de zelfgemaakte setting van backgammonborden, koffiekopjes, kussens en tafels die door hen zelf zijn gemaakt.

▶ FOTO-EXPOSITIE ONZE REIS

Expo / Gratis toegankelijk

Mohammad Alzoabi volgde met zijn camera vanaf het begin de totstandkoming van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Wie zijn de spelers en hoe staan ze in het leven? Hoe kwam de voorstelling met hen tot stand? Als fotograaf portretteerde hij alle spelers en legde het proces van selecties, repetities en alles er omheen vast. Deze expositie toont Onze Reis in foto's.

▶ TALENT VOOR INBURGEREN

Students that matter

Workshop / Gratis toegankelijk

Rodaan Al Galidi, de auteur van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*, won in 2011 de prestigieuze Literatuurprijs van de Europese Unie. Niet veel later zakte hij voor zijn inburgeringsexamen. Wat voor vragen moeten 'nieuwe' Nederlanders eigenlijk kunnen beantwoorden om aan te tonen dat ze ingeburgerd zijn? Samen met studenten en docenten van het Taal- en Schakeltraject van het programma Students that Matter (StM) van de Hogeschool van Amsterdam, ontwikkelden we voor bezoekers een korte inburgeringstest met kans op een heus diploma. StM leidt hoger opgeleide anderstalige studenten op voor een studie aan de HvA en begeleidt studenten met een vluchtachtergrond tijdens hun opleiding. Alle studenten hebben zelf ook een inburgeringstest moeten doen.

▶ AZC STYLE INSTALLATIE

Stichting de Vrolijkheid

Expo / Gratis toegankelijk

Stichting de Vrolijkheid organiseert kunstzinnige en creatieve activiteiten voor, door en met kinderen, jongeren en hun ouders in asielzoekerscentra in Nederland. De AZC Style Installatie is een fotografie- en ontwerpproject waarbij ruim 90 jongeren op zes verschillende asielzoekerscentra in Nederland hun leven op het azc laten zien. De jongeren volgden workshops fotografie bij vier professionele fotografen en hebben in een co-creatief proces belangrijke visuele elementen uit hun lifestyle op het azc vastgelegd. De AZC Style Installatie presenteert een selectie uit deze foto's.

NB: Studio Harris Blondman heeft samen met acht talentvolle jongeren de beeldredactie en het grafisch ontwerp voor de tentoonstelling en een krant gemaakt. De krant is te koop in de Talent voor het leven shop.

▶ MINI CONCERT

Muziek / Gratis toegankelijk

Muziek verbindt. Lokale muzikanten met een vluchtverleden spelen in iedere stad een mini-concert. Daarna gaan ze in gesprek met het publiek over hun passie: muziek. Laat je verrassen door hun muzikale talenten, door de verrassende

samenwerkingen en door de bijzondere instrumenten. Elke dag nieuw!

▶ AFTERPARTY DABKE SPECIAL

Muziek / Gratis toegankelijk

Ben jij al besmet met het Dabke-virus? In elke stad organiseren we een afterparty waar je kennis kunt maken met de Dabke, de populaire dans uit het Midden-Oosten die je nu ook veel op de Nederlandse dansvloer vindt. Dabke is een moderne Levantijs-Arabische cirkeldans die wordt uitgevoerd in Palestina, Libanon, Jordanië, Irak en Syrië. Dabke combineert cirkeldans en line-dancing en wordt op grote schaal gedanst op bruiloften, festivals en andere belangrijke gelegenheden. Tijdens de afterparty leren we je de basis van de dans en je maakt kennis met de beste Dabke-platen van DJ Matrub, de resident DJ van de Dabke Nights.

De afterparty wordt verzorgd door Stichting Dreaming of Syria, die als doel heeft diversiteit in het (culturele) uitgaansleven te stimuleren en talentvolle, niet-westerse nieuwkomers een podium te bieden. Zij organiseren sinds 2016 Dabke Nights, uitgaansavonden waar de Dabke een centrale rol speelt in het verbinden van mensen van verschillende culturele achtergrond.

WAT VINDEN WE MENSELIJK?

Hoe is het om te vluchten, alles achter te laten, en een nieuw leven op te bouwen in een vreemd nieuw land? De Expeditie, het verdiepingsprogramma van de theaterproductie *Hoe ik talent voor het leven kreeg*, geeft je met debat, muziek, film, comedy, kunst en workshops een menselijk perspectief op een groot onderwerp.

Inhoud en ontmoeting komen samen in De Expeditie. Mensen uit het azc, statushouders, theaterliefhebbers, beleidsmakers, bedrijven, kunstenaars en bezoekers: iedereen is uitgenodigd om tijdens De Expeditie hun blikveld te verbreden, elkaar te ontmoeten en samen in gesprek te gaan over de vraag: wat vinden we menselijk?

Maak tijdens De Expeditie een reis door dit uiteenlopende programma met debat, korte documentaires, beeldende kunst, fotografie, comedy en muziek. Elk onderdeel biedt een eigen perspectief op hoe het is om te vluchten en een nieuw leven te beginnen.

Het programma van De Expeditie bestaat onder meer uit films van Movies that Matter, exposities van Humanity House en Stichting de Vrolijkheid, een installatie van Studio L A, talkshows, eten uit Safa's Kitchen, live-muziek, workshops en een Dabke Night Afterparty.

**HOE IK TALENT
VOOR HET LEVEN
KREEG DE EXPEDITIE**

VERDIEPINGSPROGRAMMA

DE EXPEDITIE

HOE IK TALENT
VOOR HET LEVEN
KREEG **DE EXPEDITIE**

HET PROGRAMMA

HET PROGRAMMA

HET PROGRAMMA

HET PROGRAMMA

HET PROGRA